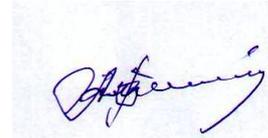

**Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка**
Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра педагогіки та спеціальної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри

Рацул А.Б.
“ 15 ” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

***СПЕЦІАЛЬНА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ, РОЗВИТКУ
ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ТА ГРАМАТИКИ***

напрямок підготовки 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 016.02 Спеціальна освіта. (Корекційна психопедагогіка)

освітньо-професійна програма Спеціальна освіта. (Корекційна психопедагогіка і логопедія)

форма навчання денна

2026-2027 навчальний рік

Робоча програма педагогіка для студентів за напрямом 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальності: 016.02 Спеціальна освіта. (Корекційна психопедагогіка), освітньо-
професійна програма: Спеціальна освіта. (Корекційна психопедагогіка і логопедія)

„ 15” серпня, 2024 року

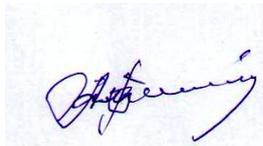
Розробник: Кашуба Л.В., канд. педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та спеціальної освіти

Протокол №1 від “ 15” серпня 2024 року

“ 15 ” серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Рацул А.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань <u>_01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна
	Напрямок підготовки <u>_016.02 Спеціальна освіта.(Корекційна психопедагогіка)</u> (шифр і назва)	
Модулів – 3	Освітньо-професійна програма: Спеціальна освіта.(Корекційна психопедагогіка і логопедія)	Рік підготовки: 3-й
Змістових модулів – 3		Семестр 5-й
Загальна кількість годин – 105		Лекції 26 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 57		Практичні, семінарські 22 год.
	Лабораторні 0 год.	
	Самостійна робота 57 год.	
	Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма з дисципліни «Спецметодика навчання грамоти, розвитку зв'язного мовлення та каліграфії» є розробленою на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для спеціальності Спеціальна освіта. Олігофренопедагогіка і логопедія.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета навчальної дисципліни полягає в формуванні у студентів знань з методики викладання української мови для дітей з порушеннями інтелекту; оволодіння методами та прийомами корекції та формування мовлення як засобу спілкування дітей.

Предмет дисципліни: процес формування мовленнєвої діяльності у дітей із

порушеннями інтелекту та оволодіння ними українською мовою в межах затвердженої програми спеціального освітнього закладу.

По закінченню вивчення курсу «Спецметодика навчання грамоти, розвитку зв'язного мовлення та каліграфії» студенти повинні мати компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями,

їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

РН7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РН14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	Лаб.	Інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи спеціальної методики української мови.						
Тема 1. Методика викладання української мови як наука. Українська мова як навчальний предмет у спеціальній школі	4	1	1			2
Тема 2. Принципи методики викладання української мови у спеціальній школі	4	1	1			2
Разом за змістовим модулем 1	8	2	2			4
Змістовний модуль 2. Спеціальні методики навчання української мови дітей із порушеннями інтелекту.						
Тема 3. Історичний огляд методів навчання грамоти у спеціальній школі	8	2	2			4

Тема 4. Характеристика сучасного методу навчання грамоти та особливості його застосування в спеціальній школі.	8	2	2			4
Тема 5. Добукварний період навчання грамоти.	8	2	2			4
Тема 6. Особливості мовленнєвого розвитку учнів молодших класів із порушеннями інтелекту.	8	2	2			4
Тема 7. Шляхи розвитку зв'язного усного та писемного мовлення учнів молодших класів.	8	2	2			4
Разом за змістовим модулем 2	40	10	10			20
Змістовний модуль 3. Спеціальні методики навчання читання та каліграфії.						
Тема 8. Сутність програми з рідної мови у 2-4 класах спеціальної школи	12	2	2			8
Тема 9. Типи і структура уроків граматики та правопису	8	2	2			4
Тема 10. Інноваційні технології на уроках читання в 2-4 класах у спеціальній школі	12	4	2			6
Тема 11. Особливості написання конспектів уроків з навчання грамоти та читання	10	2	2			6
Тема 12. Перегляд відеоуроків у спеціальній школі з навчання грамоти і читання.	10	2	2			6
Тема 13. Перегляд відеоматеріалу з проведення заняття з каліграфії в спеціальній школі	5	2				3
Разом за змістовним модулем 3	57	14	10			33
Усього годин	105	26	22			57

4.2. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика викладання української мови як наука. Принципи викладання мови у спеціальній школі	2
2	Наукові методи методики навчання грамоти дітей із інтелектуальними порушеннями	2
3	Характеристика сучасного методу навчання грамоти та особливості його застосування. характеристика	2
4	Методика проведення добукварного періоду навчання грамоти дітей із інтелектуальними порушеннями	2
5	Методика проведення букварного періоду навчання грамоти дітей із інтелектуальними порушеннями	2
6	Методика навчання читання дітей із інтелектуальними порушеннями	2
7	Методика роботи над художніми творами дітей із інтелектуальними порушеннями	2
8	Сутність програми з рідної мови у 2-4 класах спеціальної школи	2
9	Типи і структура уроків граматики та правопису	2
10	Інноваційні технології на уроках читання в 2-4 класах у спеціальній школі	2
11	Особливості написання конспектів уроків з навчання грамоти та читання	2
12	Тема 12. Перегляд відеоуроків у спеціальній школі з навчання грамоти і читання	2
13	Перегляд відеоматеріалу з проведення заняття з каліграфії в спеціальній школі з обговоренням	2
	Разом	26

4.3. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика викладання української мови як наука	2
2	Наукові методи методики навчання грамоти дітей із інтелектуальними порушеннями	2
3	Характеристика сучасного методу навчання грамоти та особливості його застосування.	2
4	Методика проведення добукварного періоду навчання грамоти дітей із інтелектуальними порушеннями	2
5	Методика проведення букварного періоду навчання грамоти дітей із інтелектуальними порушеннями	2
6	Методика навчання читання дітей із інтелектуальними порушеннями	2
7	Методика роботи над художніми творами дітей із інтелектуальними порушеннями	2
8	Методика навчання граматики та правопису учнів молодших класів із інтелектуальними порушеннями	2
9	Підготувати та презентувати конспект заняття добукварного періоду	2

10	Підготувати та презентувати конспект заняття букварного періоду	2
11	Презентувати заняття з каліграфії	2
	Разом	22

4.4. Теми лабораторних занять (не передбачено)

4.5. Самостійна робота

Мета самостійної роботи:

- поглиблення знань з навчального предмета;
- формування умінь роботи з першоджерелами, науковою літературою;
- розвиток здібностей аналізувати, систематизувати навчальний матеріал.

Форми самостійної роботи:

- підготовка до семінарських занять;
- конспектування наукової літератури;
- складання плану-конспекту уроку з української мови для школярів із розумовою відсталістю;
- самостійне опрацювання підручників, наукових праць за запропонованими питаннями.
- підготовка індивідуальних рефератів.

4.6. Індивідуальні навчально-дослідницькі завдання (не передбачені)

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральньоукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Методи навчання

Під час вивчення дисципліни передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю є* перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського /лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

1. Поточна оцінка на **практичних заняттях** визначається за такими критеріями:

5 балів (відмінно) – досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями.

Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання;

4 бали (добре) – відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації.

Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;

3 бали (задовільно) – відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість.

2 бал – студент робить незначні доповнення по ходу заняття.

Оцінка модульної контрольної роботи здійснюється за критеріями :

9-10 балів – обґрунтована повна, систематизована відповідь на усі запитання МКР, з використанням творчого підходу і умінь пов'язувати теоретичні аспекти курсу з навчальною практикою.

7-8 балів – обґрунтована повна, систематизована відповідь на усі запитання МКР, з використанням творчого підходу і незначними неточностями у формулюваннях понять;

5-6 балів – репродуктивна відповідь з значними неточностями та помилками, або відповідь на 2 запитання МКР;

1-5 балів – репродуктивна відповідь на 1 запитання МКР з значними неточностями та помилками;

4.9. Схема нарахування балів для екзамену, які отримують студенти

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	незараховано
35-59	незадовільно	
1-34	незадовільно	

**Перелік програмових питань для самоконтролю:
ПРОГРАМА СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНА**

1. Предмет, мета, завдання дисципліни «Спеціальна методика навчання грамоти, РЗМ та каліграфії».
2. Принципи дисципліни “Спецметодика навчання грамоти”.
3. Методи наукових досліджень дисципліни.
4. Категоріальний апарат спеціальної методики навчання грамоти та розвитку зв’язного мовлення
5. Українська мова як навчальний предмет у спеціальній школі
6. Історичний огляд методів навчання грамоти у спеціальній школі
7. Характеристика сучасного методу навчання грамоти та особливості його застосування в спеціальній школі
8. Особливості добукварного періоду навчання грамоти
9. Особливості мовленнєвого розвитку молодших школярів із порушенням інтелекту
10. Шляхи розвитку зв’язного усного і писемного мовлення молодших школярів
11. Методика навчання читання дітей із інтелектуальним порушенням
12. Методика роботи над художніми творами дітей із проблемами у розвитку інтелекту
13. Сутність програми з рідної мови у 2-4 класах спеціальної школи.
14. Особливості навчання грамоти за Букварем у спеціальній школі
15. Типи і структура уроків навчання грамоти в 1 класі
16. Типи і структура уроків граматики та правопису у 2 класі
17. Інноваційні технології на уроках читання в 2-4 класах спеціальної школи
18. Особливості написання конспектів уроків з навчання грамоти .
19. Особливості написання конспектів уроків з української мови для 2-4 класів
20. Особливості написання конспектів уроків з читання у 2-4 класах
21. Особливості написання конспектів уроків з розвитку зв’язного мовлення у 2-4 класах
22. Методика проведення уроків по методиці ФОМ (формування образного мислення)
23. Структура уроку читання у 2 класі.
24. Структура уроку читання у 3 класі
25. Структура уроку читання у 4 класі
26. Продемонструвати урок з каліграфії у 1 класі
27. Методика навчання граматики та правопису у 2 класі
28. Методика роботи над віршем
29. Методика роботи над художнім твором
30. Методика роботи написання творів-описів.
31. Методика роботи написання творів-міркувань.
32. Продемонструвати фрагмент проведення уроку з вивчення нової букви (на вибір)
33. Використання наочності на уроках навчання грамоти
34. Використання наочності на уроках читання
35. Провести урок української мови у 2 класі (за матеріалом підручника)
36. Провести урок української мови у 3 класі (за матеріалом підручника)
37. Провести урок української мови у 4 класі (за матеріалом підручника)
38. Провести урок читання у 2 класі
39. Провести урок читання у 3 класі
40. Провести урок читання у 4 класі.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення

Тексти лекцій, плани семінарських занять, тематика рефератів, питання до заліку, питання до екзамену, приклад оформлення реферату, критерії оцінювання знань, навчально-методична література з курсу.

1. Кашуба Л.В., Лабенко О.В. Щодо професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів // Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Випуск 193. Кропивницький: ЦДПУ, 2021. С. 224-230.
2. Кашуба Л.В., Барна Х.В. Особливості корекційної роботи при заїканні // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць: вип. 10 / за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2021. С. 125-136
3. Кашуба Л.В., Барна Л.В., Вальо Ж.Г. Педагогічна підтримка дошкільників із мовленнєвими порушеннями в інклюзивному середовищі // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 89. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С.11-16
4. Кашуба Л.В., Барна Х.В. Особливості корекції з подолання фонетико-фонематичних порушень у дітей із заїканням . Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2021. Вип. 10. С.87-96.
5. Кашуба Л., Барна Х. Корекція мовленнєвих порушень: нейропсихологічний аспект (у друці, Кам'янець-Подільський)
6. Кашуба Л.В. Кравцова Т.В. Інформаційно-комунікативні технології в навчанні осіб із особливими освітніми потребами //«Підготовка майбутнього педагога в умовах євроінтеграційних процесів» : Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 30 березня 2023 року. Кропивницький : РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2023. С. 92-95.

Рекомендована література

1. Тексти лекцій (в електронному варіанті.)
2. Плани практичних занять (в електронному варіанті).
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Робоча програма з курсу "Спеціальна методика навчання грамоти, розвитку зв'язного мовлення та каліграфії" для вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра - 016.02 Спеціальна освіта. (Олігофренопедагогіка) / Укладач : Л.В. Кашуба

Рекомендована література

Базова

1. Барна Х.В., Кашуба Л.В., Лабенко О.В. Ігротерапія як засіб корекції мовленнєвих порушень. Навч.-метод. посібн. Харків, 2021. 180 с.
2. Богуш А.М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. Монографія. Київ, 2004. 374 с.
3. Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Київ, 2004. 344 с.
4. Дяченко К.Г. Інновації в корекції писемного мовлення. Тернопіль, 2010. 126 с.
5. Збагачення та активізація словника дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку / Упоряд. Є.Е. Кулькіна. Харків, 2008. 126 с.
6. Конопляста С. Ю., Сак Т.В. Логопсихологія : Навч. посібник. Реком. МОНУ / За ред. Шеремет М.К. Київ, 2012. 293 с.
7. Концепція державного стандарту освіти учнів з ПМР / Хрестоматія з логопедії.

Навчальний посібник / Шеремет М.К., Мартиненко І.В. Київ, 2006.

8. Марченко, І. С. Спеціальна методика початкового навчання української мови. Логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників : Навч. посібник. Київ, 2010. 288с.

9. Методика діагностики відхилень у розумовому розвитку молодших школярів та старших дошкільників / Автор. колект.: Н. М. Стадненко, Т. Д. Ілляшенко, Л. В. Борщевська, А. Г. Обухівська. Кам'янець-Подільський, 1988. 170 с.

10. Пінчук, Ю. В. Риторика, культура та техніка мовлення вчителя-логопеда : Навч.-метод. посібн. Київ, 2007. 92 с.

11. Програми для загальноосвітньої школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. /Під ред. Шеремет М.К. К., 2015.

12. Рібцун Ю. В. Програми з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (підготовчий, 1-4 класи). Київ, 2015. 64 с.
https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvenavchannya/korekciini_programy/5korecziniprogrami-korekziya-rozvitku.pdf

13. Рібцун Ю. В. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ: програмно-методичний комплекс. Київ, 2011. 29 с.
http://logoped.in.ua/wpcontent/uploads/2018/02/ZNM_Ribtsun.pdf

14. Савченко М.А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. 3-тє вид., доповн. Тернопіль, 2010.

15. Соботович 15. Трофименко Л. Особливості засвоєння дітьми із НЗНМ узагальненого лексичного значення слова та його понятійної співвіднесеності // Дефектологія. 2000. № 1. С.16-19.

16. Тарасун, В. Логодидактика : Навчальний посібник. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ. Київ, 2011. 392 с.

17. Чередніченко Н. В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ) : Навчально-методичний посібник (курс лекцій) Київ, 2012. 208 с

Допоміжна

1. Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Київ: Видавничий дім «Слово», 2004. 344 с.

2. Дефектологічний словник: навчальний посібник / За редакцією В.І. Бондаря, В.М. Синьова. Київ, 2011. 528 с

3. Заплатна С.М. Сучасний підхід до проблеми логопедичного обстеження дітей з недорозвитком мовлення // Педагогіка та методики: спеціальні Зб.наукових статей. Вип.ІІ. Київ: Вид - во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2002. С. 8-13.

4. Кашуба Л.В. До проблеми розвитку зв'язного мовлення у школярів із ЗПР // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі : [наук.-метод. зб. / за ред. : В. В. Бондаря, В. В. Засенка]. Запоріжжя, 2006. Вип. 8. Т. І. С. 269-270.

5. Кашуба Л. Аналіз програми з рідної мови для молодших школярів із затримкою психічного розвитку // Наукові записки. Серія: педагогічні науки. Кіровоград: Кіровоградський держ. педаг. універ. ім. В. Винниченка, 2010. Вип. 88. С.120-124.

6. Кашуба Л.В. Образотворче мистецтво як засіб розвитку зв'язного мовлення дітей з психофізичними порушеннями // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія соціально-педагогічна. Випуск 11. Кам'янець-Подільський : «Аксіома», 2009. С. 171-178.

7. Кашуба Л. В., Дорошенко О.М. Лінгводидактичні орієнтири розвитку зв'язного мовлення молодших школярів із вадами слуху // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія соціально-

педагогічна. Ч.2. Випуск 20. Кам'янець-Подільський : «Медобори-2006», 2012. С.275-282.

8. Кашуба Л.В. Методичні поради щодо уроків навчання грамоти за новим підручником «Буквар» // Науково-методичне забезпечення формування освітнього середовища: компетентнісний підхід. Методичний вісник. № 45. Кіровоград : КОППО, 2013. С. 110-114.

9. Кашуба Л.В. Лінгводидактичні аспекти розвитку мовлення молодших школярів із ЗПР // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. Випуск 30. Львів, 2016. С. 54-62.

10. Манько Н.В. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей раннього віку // Дефектологія. 2006. № 1. С. 41-44.

11. Методика діагностики відхилень у розумовому розвитку молодших школярів та старших дошкільників / Автор. колект.: Н. М. Стадненко, Т. Д. Ілляшенко, Л. В. Борщевська, А. Г. Обухівська. Кам'янець-Подільський, 1988. 170 с.

Інтернет-ресурси

https://library.udpu.edu.ua/library_files/441540.pdf

https://pidruchniki.com/86430/pedagogika/spetsialna_metodika_rozvitku_movlennya_logopedichna_robota_z_korektsiyi_porushen_movlennya_u_doshkilnikiv

<http://logoped.in.ua/> https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/korekciini_programy/5-korekczijni-programi-korekczija-rozvitku.pdf

http://logoped.in.ua/wp-content/uploads/2018/02/ZNM_Ribtsun.pdf

https://pidruchniki.com/86430/pedagogika/spetsialna_metodika_rozvitku_movlennya_logopedichna_robota_z_korektsiyi_porushen_movlennya_u_doshkilnikiv

www.knowledgeloom.org.

www.includingsamuel.com. www.osvita.org.ua.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - [www.npu.edu.ua\(elib@npu.edu.ua\)](http://www.npu.edu.ua(elib@npu.edu.ua))

2. <http://logoclub.com.ua> Логопедичний сайт, де зібрані методичні поради, практичні рекомендації та весь комплекс необхідних матеріалів для розвитку мовлення дітей, попередження та подолання мовленнєвих порушень, а також підвищення результативності корекційно-розвивальної роботи.

3. <http://azbukalogopeda.ucoz.ru> Азбука логопеда.

4. <http://logopedija.at.ua> «Логопедична новинка» Любові Чулак. Пропонується різний матеріал для логопедів, дефектологів, ба тьків. Файли доступні для безкоштовного завантаження для зареєстрованих користувачів! Реєстрація безкоштовна.

5. <http://logopedu.com.ua> Клуб професійних логопедів. Клуб професійних логопедів – це сайт, призначений для ознайомлення логопедів, дефектологів та просто небайдужих батьків з методикою подолання мовленнєвих дефектів у дітей. Матеріали запропоновані українською мовою для шкіл та ДНЗ.

6. <http://logoped.in.ua> Матеріали з діагностики та корекції вад мовлення, статті для батьків, описи дидактичних ігор.

7. http://logopedija.at.ua/load/didaktichni_igri/2 Каталог логодидактичних ігор.

8. <http://www.abetka-logopedka.org/logopedskarb.htm> Логопедична скарбничка

<http://korektolog.com/index.php/robotazvukmnu/86-rob-zvukstat> Робота зі звуками. Логопедичні відео-ігри. Каталог дидактичних ігор: [Електронний ресурс].

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».

